

OORSPRONKELIJKE BIJDRAGEN

DE KEUS VAN HET VULMATERIAAL IN BOVEN- PRAEMOLAREN MET PULPABEHANDELING

DOOR

C. SMITS.

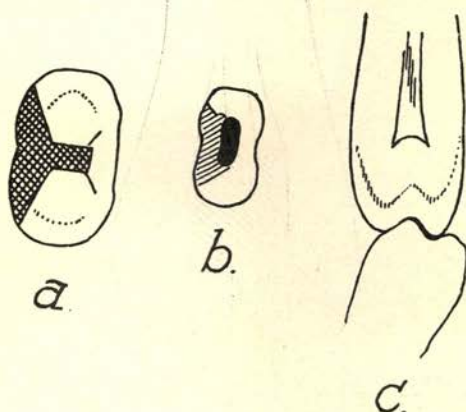

Waar de boven-praemolaren door hun anatomischen bouw een geheel afzonderlijke plaats in het menschelijk gebit innemen, kunnen zij ook, wat de keus der vulmaterialen betreft, niet over één kam geschoren worden met de overige elementen.

De eigenschappen, aan een goed vulmateriaal gesteld, de algemeene zoowel als de bijzondere, mag ik bekend achten; zij zijn overigens in elk leerboek over conserveerende tandheelkunde na te slaan, zoodat ik gerust van een opsomming hiervan af kan zien.

Noch zal het mijn bedoeling zijn de eventueele voordeelen van bepaalde materialen voor kleine vullingen (halscaviteiten occlusale of occluso-approximale caviteiten zonder pulpa-behandeling) tegen elkaar uit te wegen; ik wil mij hier slechts bepalen tot groote caviteiten met zenuwbehandeling, 't zij dat één of beide proximale vlakken door de caries zijn aangetast. Waar in praemolaren een relatief groote pulpa aanwezig is, zal een zenuwbehandeling tamelijk spoedig noodig zijn. Hoe vaak komt in de praktijk, na grondig excaveeren niet een pulpa bloot, in gevallen waar de patiënt een kleine caviteit verwacht. Is het eenmaal zoover, dan dient na de

cauterisatie de pulpakamer geopend en de resten uit de kanalen verwijderd te worden. Teneinde met extirpatoren in de kanalen te kunnen komen, moet een aanzienlijk deel van het occlusale vlak opgeofferd worden, althans de fissuur tusschen de beide knobbels van de kroon. (a)

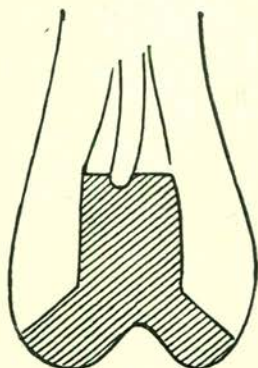
Beschouwen wij nu nog even het halsgedeelte, dan zien wij, (b) dat het eenige overblijvende verbindingstuk tusschen beide knobbels slechts enkele millimeters dikte heeft. Bijt daarbij nu nog, zooals in het normale geval gebeurt, de onderpraemolaar juist tusschen de beide knobbels van het tegenoverstaande element in, (c) dan hoeft het geen verder betoog, dat de kans op splijten bijzonder groot is en maar al te vaak in de praktijk voorkomt. Wordt zoo een caviteit zonder meer gevuld, dus zonder de beide knobbels af te slijpen, dan blijft het gevaar voor splijten onverminderd bestaan.

Erger wordt het nog wanneer niet één, doch beide proximale vlakken aangetast zijn.

Om dit spijten nu te voorkomen, worden beide knobbels eenigszins afgeslepen, zoodat de vulling over de knobbels heen komt te liggen, de kauwdruk opvangt en de overblijvende deelen van de tand beschermt. Afhankelijk van de beet, moet er meer of minder weggeslepen worden.

Uit het bovenstaande volgt meteen, dat amalgaam als

materiaal voor bovenpraemolaren, waaruit de pulpa verwijderd is, ongeschikt is. Immers zouden de dunne beschermende lagen over de afgeslepen knobbels bij geringe druk reeds bezwijken, daar amalgaam in dunne schijven zeer broos is.

Een tweede nadeel van het materiaal in het onderhavige geval, schuilt evenwel in de bevestiging. Terwijl wij voor een inlay deze bevestiging kunnen vinden door het gebruik van een stift in het wortelkanaal, zullen wij het amalgaam in beide kanalen (het kanaal) persen, nadat eerst een deel der wortelkanaalvulling verwijderd is. Op dat deze uitloopers niet te klein worden en daardoor onvoldoende verankering voor de vulling zouden geven, dienen de kanalen tamelijk wijd opgeboord te worden, hetgeen noodzakelijkerwijze weer verzwakking van het element met zich brengt.

Een inlay verdient dan ook verre de voorkeur. Wanneer de knobbels goed afgeslepen zijn, kan men na excaveeren, volstaan met de wanden, waar het glazuur ondermijnd is, te versterken en glad te maken met oxyphosphaatcement. Aangezien de antagonist de tand niet raakt, doch de vulling, zal de kans op afbreken gering zijn.

Waar uit sociale overwegingen het gebruik van goud onmogelijk is, kunnen we eventueel nog acolite gebruiken. Prof. Kantorowicz beveelt met veel warmte in deze gevallen een materiaal aan, „Feinsilber” genaamd, door

Bruck aan de conserveerende afdeling der Breslausche Universiteit geïntroduceerd. Het is harder dan goud, minder bros dan amalgaam, volumevast en bestand tegen de kauwdruk. Het eenige nadeel bestaat in het verkleuren van de vulling. De tand verkleurt niet. Met de „Wittsche” Zilver-Tin legering boekte hij minder successen, daar het gieten vaak mislukte en de vulling tamelijk bros is. Randolph-metaal is, wegens zijn electrolitische eigenschappen in monden, waar op een of andere manier goud in is aangebracht, onbruikbaar. Daardoor vervalt het, hoe bruikbaar overigens ook, als vulmateriaal, aangezien wij, ook bij patiënten, die nog geen goud in den mond hebben, rekening dienen te houden met 't feit, dat er wel eens een element verloren kan gaan en door een kroon vervangen moet worden.

Wood's en Melotte metaal zijn ook nog wel eens aangera- den, terwijl Safron uit Weenen amalgaamlegeringen aanbeval, waarvoor hij afval van amalgaam gebruikte, nadat hij het kwik door verdamping er uit verdreven had. Moge voor onderzoekingen een dergelijk materiaal gerechtvaardigd zijn, tegenover den langen tijd, die een zorgvuldige uitvoering van een inlay in de praktijk vereischt, mag dit meerdere in prijs geen rol spelen.
